

9. Princip individuální a kolektivní práce v muzeu umění, ochrana exponátů.

Muzeum a galerie

Jde o instituce zabývající se péčí o artefakty z oblasti výtvarného umění a kultury.

Muzeum

- muzeum umění je instituce, která spravuje a vystavuje sbírky umění uzavřených epoch v historii.

Galerie

- může jít o instituci menšího rozsahu, pořádající výstavy uměleckých děl, nemusí vlastnit a spravovat sbírku. Často můžou mít soukromého zřizovatele.

Muzea a galerie jsou často financovány z veřejných prostředků. Rozlišování těchto dvou pojmů závisí na dané zemi.

Hlavním posláním je profesionální péče o sbírky: budování, ochrana, správa, veřejná prezentace, rozšiřování.

Důležitou součástí je také ediční a vydavatelská činnost. Ta prezentuje badatelskou práci veřejnosti. Jsou to tedy instituce plné odborníků z dílčích oblastí dějin a teorie umění. Výsledky odborné činnosti pak ovlivňují koncepci a strategii sbírkové činnosti.

(Šobáňová, Škola muzejní pedagogiky 1, 2007, s. 43-45)

Co je hodno zájmu veřejnosti

Galerie a muzea se podílí na tom, co bude zájmem pozornosti vzdělávacích oborů výtvarné výchovy. Fakt, že umělecký artefakt je vystaven v respektované galerii lze chápat jako uznání jeho umělecké hodnoty. Na to reagovali akční umělci 50. a 60. let 20. století, kteří se rozhodli galerijní prostory opustit.

(Šobáňová, Škola muzejní pedagogiky 1, 2007, s. 44)

Pracovníci

Edukační pracovník

lektor umění- zajišťuje vzdělávací činnost, zpřístupňuje vystavené artefakty návštěvníkům.

Odborný (vědecký) pracovník

historik umění, kurátor, správce sbírek, restaurátor, knihovník, archivář- zajišťují tvorbu, rozšiřování a prezentaci sbírek, badatelskou práci a ediční činnost.

Technický, dokumentační pracovník

konzervátor, instalační pracovník, dokumentační pracovník (fotograf), technik, kustod- zajištění pomocné technické práce související s uchováváním artefaktů, s výstavní činností dokumentací, ...

(Šobáňová, Škola muzejní pedagogiky 1, 2007, s. 49-50)

Muzejní pedagog

Pozice muzejního pedagoga je stále spíše okrajová. Nemá často možnost zasahovat do výstavního plánu nebo koncepce výstavy (expozice). Muzejní pedagog by měl být expertem pro zprostředkování umění.

Vznik a rozvoj muzea

Muzeum jako instituce zabývající se sbíráním a vystavováním dokladů lidské kultury vznikla v 18. století.

(Šobáňová, Muzejní edukace, 2012, s. 11)

K známým datům vyjadřujících se ke vzniku muzeí patří rok 1743, kdy byla otevřena veřejnosti Galerie Uffizi (rod Medicejů). Šlo často o přeměnu sbírek aristokratů, panovnických rodů nebo církve. V průběhu 18. století vznikají nové typy sbírek související se zájmem o přírodní vědy (mineralogie, paleontologie, botanika). Začíná jít o ucelené soubory reagující na soudobé vědecké poznatky. V 19. století se objevuje specifický projev týkající se muzejní kultury, světové výstavy (první v roce 1851, Londýn, Křišťálový palác). V této době se objevují typy muzeí známé dodnes: muzeum umění, uměleckoprůmyslové, kulturně historické, etnografické, etnologické, archeologické a technické muzeum.

(Šobáňová, Edukační potenciál muzea, 2012, s. 67-70)

Současné muzeum

20. století pokračuje v diferenciaci a vznikají nové typy muzeí. Vyrůstá zájem o orientaci na současné trendy v umění, vznikají příslušné sbírky pro typ muzea „Kunsthalle“ - centrum současného umění. Ve Francii (40. a 50. léta) vznikl nový druh muzea v reakci na aktuální problémy vyspělé průmyslové civilizace a to muzeum tematizující člověka k životnímu prostředí. V USA zase vznikla tzv. muzea sousedství, jde o muzea městských čtvrtí, které souvisí a emancipací etnických menšin. 20. století je také známe pro myšlenku outreach idea (idea přesahu), snaha přiblížit se a získat nové návštěvníky. Používá různé aktivity: hlubší spolupráce se školou, muzejní autobusy (Anglie, mobilní výstavy).

Konec 20. století přináší nový pohled na návštěvníka, snaží se o poskytnutí těch nejkvalitnějších služeb. K potřebám zákazníka patří: smysluplně se zabavit, využít volný čas a potřeba vzdělávat se.

(Šobáňová, Edukační potenciál muzea, 2012, s. 75-103)

Sbírky na internetu

Ve 21. století snaha o získání nových návštěvníků nekončí. Současné možnosti digitalizace a internetu dávají nové možnosti. Snaha zpřístupnit sbírky na internetu je spojena s mnoha problémy: problém spojený s digitalizací, financemi atd.

Problémům se věnuje i konference s názvem Archivy, Knihovny, muzea v digitálním světě, pořádaná Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR společně s Národním archivem a Národní knihovnou ČR.

Poprvé je nadosah utopická myšlenka, že všichni lidé budou mít přístup ke kulturnímu bohatství celého lidstva (omezený jen vlastnictvím počítače a internetu).

(Šobáňová, Edukační potenciál muzea, 2012, s. 77-78)

Zdroje:

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Škola muzejní pedagogiky 1: Poznámky k partnerství výtvarné a muzejní pedagogiky*. 1. vyd. Olomouc, 2007. ISBN 978-80-244-1866-7.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Muzejní edukace*. 1. vyd. Olomouc, 2012. ISBN 978-80-244-3003-4.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra. *Edukační potenciál muzea*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3034-8.